

Spaar- en Beleggingsstatuut Het Utrechts Landschap

Inleiding en reikwijdte

Het voorliggende spaar- en beleggingsstatuut legt de kaders vast waarbinnen het Utrechts Landschap haar geld en vermogen beheert, en welke spaarvormen en/of beleggingen passen bij de financiële kenmerken van het Utrechts Landschap zodat er een consistent spaar- en beleggingsbeleid gevoerd wordt.

De directeur-bestuurder is beleidsbepalend ten aanzien van het spaar- en beleggingsbeleid en het spaar- en beleggingsstatuut. Dit beleid behoeft voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht. De beleggingscommissie is adviserend en beleidsuitvoerend¹. De beleggingscommissie stelt jaarlijks een evaluatie op van het statuut en de gehanteerde tactische grenzen en adviseert de directeur-bestuurder ten aanzien van mogelijke aanpassingen.

In verband met de leesbaarheid wordt vanaf hier gesproken over 'beleggingen' waar 'sparen en/of beleggen' wordt bedoeld.

Beleggingsdoelstellingen

Het doel van de Stichting is het bevorderen van het behoud van de natuur, landschap en cultuurhistorie in de provincie Utrecht. Dit doel wordt o.a. bereikt door eigendom te verwerven en te behouden van voor het doel geschikte onroerend goed zaken. Een belangrijke bijdrage hierbij vormen, naast schenkingen en subsidies, de baten uit het vermogen van de Stichting. Het primaire doel van de beleggingen is het in stand houden van het vermogen in reële termen over de tijd (ten opzichte van de prijsstijgingen/inflatie). Een secundaire doelstelling is bijdragen aan de baten uit vermogen.

In het financiële raamwerk van de Stichting is door het bestuur bepaald dat het vermogen door de volgende reserves wordt gevormd; Continuïteitsreserve, Bestemmingsreserve en Overige reserves en Fondsen. In het jaarverslag kunnen deze reserves een andere naam hebben, maar er zal een duidelijke koppeling naar onderstaande reserves worden gemaakt.

Continuïteitsreserve:

De Stichting houdt een continuïteitsreserve aan om zeker te stellen dat de Stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen ten opzichte van het doel kan voldoen. Deze reserve dekt de risico's van de stichtingsorganisatie op de korte termijn. Hiervoor kan een reserve worden aangehouden van maximaal 1,5x de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie (zie VFI-richtlijn reserves goede doelen).

¹ De externe leden van de beleggingscommissie zijn niet bevoegd ten aanzien van beleidsuitvoering van de Stichting.

Bestemmingsreserves

De Stichting belegt een deel van haar vermogen dat in de toekomst kan worden gebruikt om invulling te geven aan specifieke doelstellingen. Deze beleggingen dienen voldoende te renderen om de gestelde doelen in de toekomst te kunnen bekostigen. Het gaat hierbij om zogenaamde bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves worden door het bestuur vastgesteld, bijvoorbeeld de reserve terugkoop erfpacht.

Overige reserves en fondsen:

- Er kan ook sprake zijn van een te beleggen reserve wanneer de reserve/het fonds geschonken is met de uitdrukkelijke wens van de schenker om deze voor een langere termijn te reserveren voor een concrete bestemming;
- Reserves/fondsen ter financiering van activa bestemd voor bedrijfsvoering of ten bate voor de realisatie van de doelstelling op langere termijn, bijvoorbeeld de reserve voor aankoop nieuwe gebieden.

Benodigde liquiditeit voor bedrijfsvoering/ werkkapitaal

Per jaar wordt vastgesteld hoeveel gelden gebonden zijn in de bedrijfsvoering van dat betreffende jaar, zoals projecten of geplande aankopen. Op ieder moment dient er een liquiditeitsbuffer te zijn om plotselinge, onverwachte tegenvallers in het betaalverkeer op te kunnen vangen (verdere invulling hiervan vindt plaats in een beleggings- en risicoanalyse).

Uitgangspunten

Hieronder worden belangrijke begrippen en uitgangspunten geschetst om een eenduidig kader te scheppen voor het beheer van het vermogen.

- **Omvang van het vermogen:** alle gelden die niet gebonden zijn in projecten en ter financiering van de organisatie worden beheerd conform dit statuut. Het gaat om het beheer van gelden die worden aangehouden uit hoofde van reserves en voorzieningen.
- **Termijn beschikbaarheid** – ook: horizon – de beschikbaarheid van de beleggingen volgt de horizon van de voorzieningen. Hoe korter de termijn van de voorziening, hoe lager het risico dat met de beleggingen mag worden gelopen.
- **Optimale balans** tussen doelstelling Utrechts Landschap en rendement: het doel van de Stichting is het bevorderen van het behoud van de natuur, landschap en cultuurhistorie in de provincie Utrecht. De beleggingen van de Stichting zijn niet rechtstreeks aan dit doel te koppelen. Voor de uitlegbaarheid van de beleggingen gaat de Stichting binnen de bovenstaande beleggingsdoelstellingen zoveel mogelijk duurzaam en verantwoord beleggen. Hiervoor volgt de Stichting de doelen van de Verenigde Naties die een eind moeten maken aan armoede, ongelijkheid en klimaatverandering, de zogenaemde 17 Sustainable Development Goals (SDG). Het bestuur heeft drie doelen als richtsnoer voor het beleggingsprofiel gekozen die goed bij het doel van de Stichting passen. De doelen zijn:
 - Verantwoorde consumptie en productie (doel nummer 12 van de SDGs)
 - Klimaatactie (doel nummer 13 van de SDGs)
 - Leven op het land (doel nummer 15 van de SDGs)

In de randvoorwaarden hieronder wordt verder ingevuld wat dit betekent in de uitvoering.

- **Organisatie commissie:** buiten het vastleggen van spaardeposito's met een vaste looptijd belegt de organisatie niet in individuele beleggingstitels. Voor deze beleggingen maakt de commissie gebruik van beleggingsfondsen en/of indextrackers. De Stichting zal geen producten/diensten afnemen van organisaties waar commissieleden een beleidsbepalende /vermogensbeheer functie bekleden. Commissieleden zijn onafhankelijk en als geheel beschikt de commissie over voldoende beleggingservaring. De Stichting kan voor het beheer van de beleggingsportefeuille gebruik van een gerenommeerde vermogensadviseur dan wel vermogensbeheerder die door de Beleggingscommissie wordt geselecteerd. Om tot een keuze te komen zullen tenminste drie vermogensadviseurs en/of vermogensbeheerders worden beoordeeld op kwaliteit van de dienstverlening, trackrecord, kosten, transparantie & rapportage, maatschappelijk verantwoord beleggen en de mate van uitvoering van de zorgplicht. De externe beheerder en/of adviseur zal worden uitgenodigd voor toelichting en verantwoording voor het gevoerde beleggingsbeleid wanneer de resultaten daar aanleiding toe geven.

Gegeven het bovenstaande in combinatie met de randvoorwaarden hieronder is het risico op eventuele handel met voorkennis of andere misstanden rondom beleggen door commissieleden voldoende gemitigeerd.

Hieronder zijn belangrijke **randvoorwaarden** ten aanzien van de uitvoering vastgelegd. Prudente omgang ('als een goed huisvader') met de gelden van de Stichting is hierbij als het leidend principe gehanteerd:

1. De Stichting belegt alleen in beleggingsfondsen, index-trackers en/of staatsobligaties.
2. De beleggingen zullen breed gespreid worden over regio's en sectoren.
3. De beleggingen zullen in principe Euro- gedenomineerd zijn; beperkte afwijkingen in een beleggingsfonds/-mandaat zijn toegestaan vanuit het spreidingsprincipe (zie hier boven).
4. In principe bezit de Stichting geen individuele vermogenstitels. De enige uitzonderingen zijn strategische belangen/vastrentende beleggingen die door de directeur-bestuurder zijn aangegaan en staatsobligaties in euro's. Voor het aangaan van een dergelijk belang is een positief advies van de Beleggingscommissie vereist. Onder strategische belangen/vastrentende beleggingen verstaat de Stichting beleggingen die regionaal van aard kunnen zijn en rendement en maatschappelijk ondernemen combineren.
5. Voor de obligatiebeleggingen geldt dat wordt gekozen voor fondsen die uitsluitend beleggen in investment grade obligaties, of obligaties met een hogere rating.
6. Maatschappelijk verantwoord beleggen – De Stichting belegt op een duurzame wijze en heeft de intentie om zo dicht mogelijk bij de drie in de uitgangspunten genoemde SDG doelen aan te sluiten. Hierbij is uiteraard van belang of dergelijke beleggingsprofielen/-producten worden aangeboden. Op dit moment zijn de beleggingsmogelijkheden nog beperkt maar de commissie heeft de opdracht om de marktontwikkelingen hiervoor in de gaten te houden en, als de mogelijkheden er zijn, de uitvoering richting de drie SDG doelen aan te passen. Naast de screening van producten die goed aansluiten bij de SDG doelen vindt nadere invulling en screening hiervan plaats bij de selectie van de vermogensadviseur/vermogensbeheerder. De Stichting werkt uitsluitend met adviseurs en producten waarvan de aanbieders het UN Principles for Responsible Investment hebben ondertekend.

7. Geen directe derivaten op naam van de Stichting; gebruik van derivaten in de geselecteerde beleggingsfondsen is alleen beperkt toegestaan voor efficiënt portefeuillebeheer en risicoreductie.
8. Beleggingen in de portefeuille(s) zijn van voldoende liquiditeit. Dit houdt in dat van deze beleggingen regelmatig koersen worden gepubliceerd. Indien het gehele of een substantieel belang wordt verhandeld, mag dit geen significante invloed hebben op de koersvorming. Ten minste 80% van de portefeuille dient dagelijks verhandelbaar te zijn. Maximaal 20% van de portefeuille is binnen 1 maand (of korter) te verhandelen. De enige uitzondering hierop vormt het onder punt 4 genoemde strategische belang/lening. Maximaal 10% van de totale portefeuille mag uit een dergelijk belang/lening bestaan.
9. Er worden geen beleggingen met geleend geld gedaan.
10. Bij uitzetting van liquiditeiten met een spaardoelstelling wordt gebruik gemaakt van Europese banken van uitstekende signatuur.

Beleggings- en risicoanalyse

Een belangrijke beslissing in het beleggingsproces is het vaststellen van de strategische vermogens allocatie (risicoprofiel), zijnde de beoogde middelenverdeling voor de lange termijn. Een belangrijk uitgangspunt voor de beleggingen is dat niet meer risico wordt genomen dan nodig voor het realiseren van de financiële doelen.

Per reserve en doel kan een verplichtingenstructuur door de tijd, c.q. horizon, worden vastgelegd.

De financiële doelen van de Stichting worden weergegeven aan de hand van de diverse reserves die gecombineerd het totale vermogen vormen.

Om dekking te geven aan de verplichtingen van Het Utrechts Landschap zal tenminste 85% van het vermogen zal uit liquiditeiten en/of vastrentende waarden bestaan. Het totale vermogen wordt derhalve met een defensief profiel belegd.

Beleggingsbeleid

Gegeven de uitgangspunten van de Stichting en de beleggings- en risicoanalyse hanteert het bestuur de volgende verdeling van de belegde middelen.

Gegeven de lange termijn horizon van het vermogen kan, naast de lopende rekeningen, variabele spaarrekeningen (direct opneembaar) en vaste spaardeposito's ook worden belegd in obligaties en aandelen (rekening houdend met de eerder geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden). De betreffende gewenste doelpositie (aangeduid als 'neutraal') en de bijbehorende bandbreedtes staan in de tabel hieronder.

Beleggingscategorie	Minimum	Neutraal	Maximum
- Obligaties ('goede debiteuren')	85%	87,5%	90%
- liquide/deposito	85%	87,5%	90%

Totaal liquide/deposito & obligaties	85%	87,5%	90%
Aandelen	10%	12,5%	15%

Actief beleid tussen de verschillende beleggingscategorieën is toegestaan. De commissie dient de portefeuille binnen deze bandbreedtes te handhaven. De portefeuille wordt in beginsel vier keer per jaar geherbalanceerd. Eens per drie jaar worden de huidige beleggingsinstrumenten getoetst op relevantie en performance ten opzichte van de markt.

Organisatie

De directeur van de Stichting is verantwoordelijk voor het beheer van het vermogen van de Stichting. De directeur heeft een Beleggingscommissie aangesteld die het beleid uitvoert en het bestuur adviseert. De raad van toezicht wijst uit haar midden iemand aan die in het bijzonder belast is met het toezicht op de beleggingscommissie en de uitvoering van het beleggingsbeleid.

De Beleggingscommissie bestaat naast het hoofd bedrijfsvoering en de controller (tevens secretaris) uit ten minste twee onafhankelijke leden met relevante expertise. De onafhankelijke commissieleden worden benoemd door de directeur. De directeur is voorzitter van de vergaderingen van de commissie.

Het hoofd bedrijfsvoering draagt zorg voor de voorbereiding van de te nemen beslissingen en overtuigt zich van een correcte uitvoering van de genomen besluiten door de Secretaris van de Beleggingscommissie (de controller). De directeur brengt - aan de hand van een actie-besluitenlijst - verslag uit van het gevoerde beleggingsbeleid en de actuele stand van zaken aan de raad van toezicht. In het geval de directeur-bestuurder besluiten neemt die door de adviescommissie niet worden ondersteund, staat voor de leden van de commissie de weg open om zich rechtstreeks in verbinding te stellen met de Raad van Toezicht voor een toelichting op hun negatieve advies.

De Beleggingscommissie laat zich informeren door een of meer externe beleggingsdeskundigen. Deze externe beheerders/ beleidsadviseurs dienen te beschikken over een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Deze beheerders/adviseurs kunnen ook als klankbord voor de Beleggingscommissie optreden. De Beleggingscommissie vergadert in principe vier keer per jaar. De externe beheerder/adviseur is hier tenminste twee keer per jaar bij aanwezig.

Rapportage

De Secretaris van de commissie draagt zorg dat alle relevante rapportages en informatie van vermogensbeheerder en banken beschikbaar zijn zodat de commissie per kwartaal kan bepalen of de betreffende (deel)allocaties zich nog binnen de in het bovenstaande beleggingsbeleid vastgestelde bandbreedtes bevinden. De rapportage geeft ook een beeld met betrekking tot de prestatie van de externe vermogensbeheerder (bv rendement, kosten etc.)

Administratie

De Controller van de Stichting is als Secretaris van de commissie verantwoordelijk voor de correcte aansluiting tussen rapportages van de commissie en de administratie van de Stichting. De beheerde beleggingen en de bijbehorende resultaten worden per kwartaal verwerkt in de financiële administratie van de Stichting conform de vastgestelde richtlijnen.